

U I M E N A R O D A

Presuda

Gesch.-Nr.: I Ks 12/83
I AK 40/83

7616

Kazneni predmet protiv

1. 07.02.1960 rodenog u Vrinmostu/Jugoslaviji, najzad stanujućeg u 7500 Karlsruhe, Wolfartsweierer Str. 7, trenutno u zatvoru Karlsruhe, neoženjenog radnika metalne struke

Damir Šišnjak

2. 10.04.1962 rodenog u Zdvarje Krs. Omišu/Jugoslaviji, najzad stanujućeg u 7500 Karlsruhe, Wolfartsweierer Str. 7, trenutno u zatvoru Stuttgart, neoženjenog građevinskog tehničara

Bože Vukušić

zbog ubojstva

POROTNI SUD Državnog suda Karlsruhe je na sjednici od 01. juna 1984, na temelju glavne rasprave od 14.05., 15.05., 24.05., 25.05.1984, 28.05.1984 i 01.06.1984, na kojoj su sudjelovali:

Vicepredsjednik Državnog suda Dr. Baader
kao predsjedavajući

Sudac Državnog suda Schubart

Sudac Državnog suda Schönig

kao pratioc suca

Hildegard Foltin, domaćica, Karlsruhe

Hanna Pfennig, domaćica, Graben-Neudorf

kao porotnici

Najviši odvjetnik Enns

kao službenik Državnog odvjetništva

Odvjetnik Wild, Karlsruhe
Odvjetnik Hauser, Stuttgart
kao branioci

- uz Ziff. 1
- uz Ziff. 2

7617

Pravni referent Drauz
Pravni službenik Kroll
kao službenici poslovnice

kao pravo prizanje se:

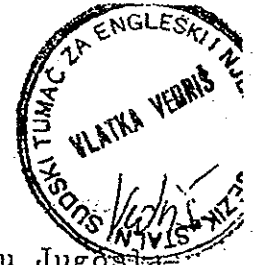
Optuženi Damir Šišnjak iz Vrinmost/Jugoslavija i
Boze Vukušić iz Zadvarje/Jugoslavija zbog zajedničkog
ubojstva se osuđuju na

doživotnu zatvorsku kaznu

Oni snose troškove rasprave i svoja vlastita izlaganja.

Kazneni propisi: §§ 211, 25 odl. 1, 2 StGB

.....

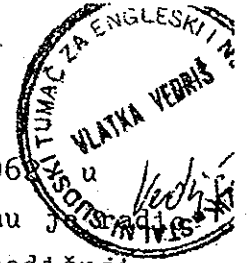
Osobni podaci optuženih:

7618

1. Optuženi Damir Šišnjak potječe iz Vrginmosta u Jugoslaviji. Rođen je 07.02.1960. Rastao je skupa s svojim tri godine starijim bratom Blaženkom u kući svojih roditelja. Godine 1970. rastavili su se njegovi roditelji. Nakon toga majka mu je došla u Njemačku kao radnica, a optuženi do 1972. a njegov brat do 1971. ostali su kod oca. Godine 1972. optuženi je došao k majci u Njemačku, gdje je ponavljao 6. razred Osnovne škole jer još nije bio ovladao njemačkim jezikom. Optuženi se godine 1975. ponovo vratio ocu u Zagreb. Tada je njemačkim jezikom potpuno ovladao. U Zagrebu se zaposlio u poduzeću "Badel" i radio do godine 1979. kada je otišao u vojsku, koju je služio u Mostaru. Za vrijeme vojnog roka ovladao je u rukovanju s oružjem (puškom i pištoljem). Iz vojske se vratio 1980. i ponovo se zaposlio u "Badelu". Optuženi se krajem godine 1981. odselio u Maribor, a stanovao je u kući koju je kupila njegova majka i njezin drugi suprug. Naime, njegova se majka godine 1976. ponovo udala. U to je vrijeme radio u tvornici teretnih automobila i izučio je zanat metalske struke. Početkom godine 1982. Šišnjak se vraća u Zagreb i ponovo se zapošljava u "Badelu". Kratko nakon toga otišao je u Kanadu na 6 tjedana. Kod Hrvata je stanovao i navraćao u hrvatski klub. Po povratku iz Kanade, bio je više puta pozivan od policije na razgovor, a to je bio razlogom da je izgubio i radno mjesto. U međuvremenu je osuđen na 6 mjeseci zatvora zbog krađe automobila. Zaposlio se u autoservisu ali je i taj posao izgubio jer je u međuvremenu bio osuđen na 20 dana zatvora zbog vrijeđanja policajca. U to vrijeme odlučio je pobjeći u SR Njemačku. U početku je boravio na području Stuttgarta kod prijatelja i rodbine. U veljači je uhićen zbog sumnje o krađi i prijevari i do 22.06.1983. bio je u istražnom zatvoru u Heilbronn. Nakon što je otpušten iz zatvora najprije je otišao majci u Bietigheim-Bissingen. Stanovao je kod majke do 02.07. jer je ona tada išla na godišnji odmor. Šišnjak je tada otišao kod svoga zemljaka po imenu Lupić, kojega je upoznao u zatvoru u Heilbronn. Tada ga je zamolio da mu pronade stan. Lupić je stanovao u Berghausenu kod Karlsruhena u Körnerstrasse 28 i bio je oženjen. Njegova prijateljica Gabriele Rörig za ljubav Lupića bila je spremna uzeti na stan Šišnjaka. Pošto je iznenada morala otići u bolnicu, Šišnjak je 10 dana stanovao kod nekog njezina prijatelja. U to vrijeme podnio je zahtjev za politički azil te je sredinom srpnja upućen u dom za azilante u Karlsruhe.

Dne 08.08.1983. uhićen je i od tada se nalazi neprestano u istražnom zatvoru u Karlsruheu, a pritvor mu je produžen 11.08.1983.

7619

2. Optuženi Bože Vukušić rođen je 10.04.1961. u Zadvarju. Živio je u Šestanovcu u roditeljskoj kući. Otac mu je u SR Njemačkoj kao gastarbajter i kući je dolazio samo za godišnji odmor, dok je majka odgajala djecu. Optuženi je nadprosječno inteligentan. Osnovnu školu (8 razreda) je završio, a nakon toga pohađao je srednju školu i završio je te postao građevinski tehničar. Nakon srednje škole upisao je studij kemije na Sveučilištu u Zagrebu. Nakon upisa otišao je u vojsku u Beograd (od listopada 1980. do listopada 1981.). Kemiju je studirao pola semestra i prešao na studij žurnalistike. Počeo se sve više zanimati politikom, kritički se odnositi prema stanju u Jugoslaviji, te postao prohrvatski nastrojen. Praktični je katolik. Zbog takvih političkih stavova uskoro je došao u velike poteškoće. U listopadu 1982. je uhićen i dva dana ostao u zatvoru. Bio je mučen. Putovnica mu je oduzeta. Glavno ročište zakazano je za 11.04.1983. Zbog straha od novog uhićenja i mučenja 07.04.1983. pobjegao je u SR Njemačku. U početku se zadržavao kod rođaka i prijatelja. Nešto kasnije podnio je zahtjev za dobijanje azila. U to vrijeme stanovao je u domu za azilante u Karlsruheu. Smješten je u istu sobu sa svjedocima Milerom i Matkovićem. Kasnije u istoj sobi smješten i Šišnjak. Optuženi Vukušić uglavnom je spavao kod svojih prijatelja, posebice kod Šešelja i Miletića, a manje u domu.

Vukušić nije kažnjavao u SR Njemačkoj. Zbog navedene optužbe uhiće je 10.08.1983. i od tada se nalazi u istražnom zatvoru neprekidno.

Ovi podaci dobiveni su od iskaza optuženog kao i iz centralnog registra podataka.

II.

Predpovijest samog čina

Vukušić i Šišnjak upoznali su se u domu za azilante u Karlsruheu sredinom srpnja 1983. Šišnjak je najprije dobio sobu broj 18, ali se kasnije preselio u sobu broj 16, gdje je spavao Vukušić. Koristio je krevet Vukušića jer je ovaj, kako je navedeno, spavao izvan doma. Miler i Matković su također bili Hrvati koji su tražili politički azil. Miler kao i Šišnjak to su tražili manje iz političkih razloga. Šišnjak je u Jugoslaviji bio više puta kažnjavao zbog krađa te je pobjegao kako bi izbjegao daljnja zatvaranja. Vukušić i Šišnjak bolje su se upoznali 19.07. iste godine kada je Vukušić Šišnjaku pokazao prosvjedno pismo koje je htio uputiti njemačkim vlastima. Naime, u

tom pismu bilo je mnogo gramatičkih pogrešaka. To je Šišnjak zapazi jer je izvrsno vladao njemačkim jezikom. Šišnjak je ponudio Vukušiću da mu njegova prijateljica, svjedokinja Rörig to pretipka na stroju, što je ovaj prihvatio. Nakon tga između Vukušića i Šišnjaka razvilo se prijateljstvo. Vukušić nije pripadao hrvatskoj emigrantskoj organizaciji "Ujedinjeni Hrvati Europe", ali je održavao dobre odnose s članovima ovog udruženja. Navraćao je često, skoro svakodnevno u gostionicu "Binding-Stube" koju je držao hrvatski emigrant. U to je vrijeme pisao za emigrantske novine.

Dana 25.07. Šišnjak je htio putovati u Bietigheim-Bissingen. Skupa s Milerom tom prigodom ukrao je osobni automobil "Pasat" i na putu za Bissingen napunio je rezervar a da nije platio. Šišnjak nije pronašao rodake ali se svratio kod prijatelja Dušana Kerkeza koji je skupa sa Šišnjakom išao u školu. Kerkez je čuvao kasu jednog kluba jugoslavena, koji nije bio političke naravi. Usput su učinili još neke krađe. Po povratku Šišnjak je pričao Vukušiću o Kerkezu i njegovoj funkciji u jugoslavenskom klubu.

Pri kraju srpnja optuženi su skupa radili na renoviranju lokala "Binding Stube". Za vrijeme rada, 29. ili 30. 07. Vukušić je rekao Šišnjaku da Kerkeza treba ubiti kao odmazdu za od UDBE ubijenog Đurekovića. Đureković je ubijen 28.07. u blizini Münchena. Šišnjak je bio u čudu od kuda Vukušić znade za Kerkeza. Rekao je da mu je to rekao Miler. Šišnjak je nastojao Vukušića od tih zamisli u pogledu Kerkeza odvratiti. Nešto kasnije Vukušić je pitao Šišnjaka da li je spreman ubiti Kerkeza. Dana 03.08. predao je Vukušić Šišnjaku pištolj s prigušivačem marke Czeska, kalibra 7,65 mm i dva metka u jednoj muškoj torbi. Na zahtjev Šišnjaka Vukušić mu je obećao još municije. Šišnjak je pokazao pištolj i svojoj prijateljici Rörig i rekao joj tom prigodom da mora ubiti jednog čovjeka u blizini Stuttgarta. Dana 03.08. Vukušić je Šišnjaku dao još četiri metka, a prije toga i 400 DM. Šišnjak je otputovao za Stuttgart prije podne i odmah otišao do Kerkeza, ali je Kerkez bio na putu. Šišnjak se vratio u Karlsruhe 05.08. i odmah došao u "Binding Stube" da bi Vukušića izvijestio o neuspjelom putovanju. Vukušića nije našao jer je otišao, skupa s drugim Hrvatima, u München na pogreb Đurekoviću. Ostavio je u gostionici za Vukušića napisanu poruku da mu se odmah javi kod prijateljice Rörig čim se vrati. Vukušić je došao u 1,00 sat noću 06.08. i odmah došao u stan Rörig, gdje se nalazio Šišnjak. Šišnjak je vratio pištolj Vukušiću i ispričao mu o neuspjelom putu. Svjedokinja Rörig Šišnjaku je rekla da ona nije razumjela

7622
njihov razgovor na hrvatskom, da je u Stuttgartu ubio hicem u glavu čovjeka po naruđbi Vukušića, odnosno organizacije kojoj Vukušić je bio šef ali je važna osoba u toj organizaciji.

III.

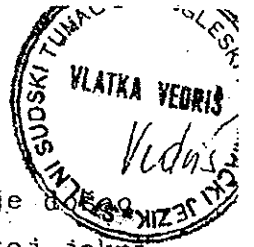
Djelo (ubojstva)

Dana 07. 08. u kasno prijepodne Vukušić je nazvao svjedokinju Rörig. Želio je razgovarati sa Šišnjakom koji je u to vrijeme bio kod nje. U jednom uzbuđujućem razgovoru Vukušić je zahtijevao da se sastane sa Šišnjakom. Šišnjak se brzo spremio i odmah otišao. Tom je prigodom rekao svjedokinji Rörig da će sada ispraviti ono što je prije propustio. Vukušić i Šišnjak su se našli oko podneva u jednom lokalu. Vukušić je objasnio Šišnjaku da treba ubiti jednog agenta UDBE po nazivu "Huso". Opet mu je dao isti pištolj s prigušivačem. Vukušić je tom prigodom rekao da on treba biti nazočan tom ubojstvu. Šišnjak je s tim bio suglasan. Sastali su se istog dana u 18,00 sati u "Binding Stube" nakon što je Vukušić prisustvovao misi na hrvatskom jeziku. Tom prilikom Vukušić je rekao da je pravo ime "Husi" Tatar i da se navraća uobičajeno navečer u gostionicu "Zum-Zum". Opisao je Tatarov izgled i rekao da on ide u gostionicu "Zum-Zum", a da će on doći kasnije. Vukušić je bio svjestan da se radi o "maloj ribi" koja nije imala neke veze s ubojstvom u Münchenu.

Jusuf Tatar je rođen 19. 08. 1949. Već dulje vrijeme živio je i radio u Karlsruheu. Godine 1982. oženio se i sa ženom živio samo oko 1 godine. Radio je i za kriminalnu policiju u Karlsruheu i za to bio plaćan. Uz njegovu pomoć mnogi su slučajevi krađe otkriveni, uglavnom građana iz Jugoslavije. Vukušić i ostali Hrvati bili su mišljenja da je Tatar bio u službi UDBE.

Šišnjak nije poznavao Tatara. U 19,00 sati Šišnjak je otišao u gostionicu "Zum-Zum". U tom momentu odlučio je ubiti Tatara. Htio je ugoditi Vukušiću i prema sudbini Tatara bio je posve ravnodušan. Kad je stigao u gostionicu "Zum-Zum" sjeo je i naručio pivo. Nakon otprilike 15 minuta izašao je iz gostionice jer još nije stigao Vukušić. Otišao je u drugu gostionicu gdje je također popio jedno pivo. Na povratku u gostionicu "Zum-Zum" sreo je Vukušića koji mu je rekao da dolazi Tatar. Tatar je došao s još dva čovjeka i bio je u žutoj kožnatoj jakni. Šišnjak i Vukušić ušli su u lokal odvojeno iza Tatara. Šišnjak je sjeo na svoje prijašnje mjesto a Vukušić je otišao pozadi i ostao stajati. Nakon kraćeg vremena Tatar je sa svojim društvom

sjeo ispred lokala, a Šišnjak je otišao u toalet. Za njim je došao i Vukušić. Šišnjak se još jednoć uvjerio da je čovjek u žutoj jakni doista Tatar i pripremio je pištolj. Nakon toga Šišnjak i Vukušić iz toaleta su odvojeno izašli. Vukušiću nije bilo stalo o načinu na koji će Šišnjak to izvesti, ali mu je bilo stalo da to učini tako da se ne otkrije on kao naručitelj ubojstva.

Vukušić je otišao kada je Šišnjak pristupio šanku. Šišnjak se vratio na svoje mjesto i motrio Tatara. Nešto nakon 20,00 sati primjetio je da Tatar ide prema toaletu. Tatar se malo zadržao kod automata za cigarete i nakon toga produžio u toalet. Šišnjak je slijedio Tatara. U malom prostoru muškog toaleta uvjerio se da nema nikoga u kabini, a niti u ostalom prostoru, osim Tatara. Kad se u to uvjerio potegao je pištolj i puca Tataru u potiljak s udaljenosti od oko 2 metra. Tatar se srušio a Šišnjak je napustio toalet i gostionicu. U lokalu nitko nije ništa čuo poradi velike buke a i zbog prigušivača na pištolju. Nakon nekog vremena Tatar je nađen u krvi. Pozvana je hitna pomoć ali je bilo prekasno. On je već bio mrtav.

Nakon toga Šišnjak je došao u "Binding Stube" i tamo našao Vukušića. Ušli su skupa u toalet lokala. Tu je Vukušiću opisao ubojstvo i htio mu vratiti pištolj, što je Vukušić odbio primiti. Šišnjak je zadržao oružje i uputio se prema tramvaju. S tramvajem je prošao uz gostionicu "Zum-Zum" i vidio bolnička kola i policiju. Počeo je sumnjati u smrt Tatara, ali se nije bojao da bi ga živ Tatar mogao prepoznati, jer ga nije ni vidio prigodom ubojstva. Izašao je iz tramvaja i uputio se pješke prema kiosku. Tada je sreo Milera, Matkovića i Tolića. Pokazao im je pištolj ali im nije ništa pričao o učinjenu djelu. Nakon toga je otišao kod prijateljice Rörig i sve joj ispričao. Idućeg dana uzeo je novine u kojima je pisalo da je čovjek u lokalu "Zum-Zum" pronađen mrtav. Pištolj je sakrio u sobi prijateljice Rörig i otišao u logor za azilante. Istu večer uhićen je od strane policije. Uhićen je na prokaz Matkovića koji je Šišnjaka držao agentom UDBE.

Dana 10. 08. 1983. uhićen je i Vukušić na prokaz Matkovića i Milera.

Obadvojica optuženih bili su pri činu potpuno uračunljivi. Šišnjak kod ubojstva nije bio pod utjecajem alkohola.

7623

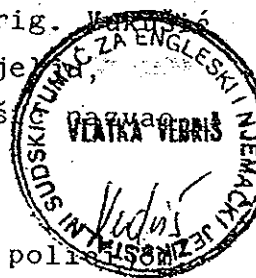
Upuštanja optuženih

Optuženi su se u glavnoj raspravi upuštali u slijedeće:

1. Šišnjak je u glavnoj raspravi, kao već ranije pri ispitivanju kod kriminalističke policije 16.08.1983, dao opširno priznanje u vezi svog sudjelovanja u činu. Sumnja u ispravnost tog priznanja, koliko se odnosi samo na Šišnjakov čin, ne postoji. Suprotno podacima pred policijom, Šišnjak je u glavnoj raspravi spomenuo, ne Vukušića, nego jednu treću nepoznatu osobu kao svog nalogodavca i daljnjeg sudionika. U svom opisu je nepoznatoj osobi dao ulogu koju je u prethodnom ispitivanju imao Vukušić, on je u glavnim točkama prethodne priče, pripreme i odvijanja čina identičan s podacima od 16.08.1983 pred policijom.

Šišnjak je rekao, da je nepoznatu osobu upoznao u "Binding-Stube" dok je radio kao soboslikar. Osoba ga je odmah pitala za Kerkeza i pitala da li je spreman ubiti Kerkeza. Navodno Vukušić nema posla s tom stvari, samo je na kratko vrijeme čuvao pištolj. Do toga je navodno došlo na slijedeći način: 05.08. je Šišnjak navodno, nakon povratka iz Auricha u blizini Marktplatza pretukao jednog čovjeka, koji ga je već duže vrijeme promatrao. Kod toga je tom čovjeku ispao pištolj iz taške. On se bojao da bi taj čovjek mogao znati gdje on stanuje i da se često zadržava kod svjedokinje Rörig i računao je time da bi ga taj čovjek zbog učinjenog mogao prijaviti policiji. Da bi pištolj, kojeg je imao od tog stranca stavio na sigurno mjesto, potražio je Vukušića u "Binding-Stube". Njemu je pištolj dao na čuvanje, tako da kod moguće kontrole ne bi pao u ruke policije. Ali Vukušić nije bio u "Bining-Stube", nego, kako je saznao od gostioničarke, u Münchenu na sprovodu Đurekovića. Zbog toga mu je na komadiću papira ostavio poruku, da odmah nakon svog povratka dođe u stan svjedokinje Rörig. Nakon toga je otišao u stan svjedokinje. Kratko poslije pola noći pojavio se Vukušić.

7624
On je njemu opisao situaciju u prisustvu svjedokinje Rörig. Vukušić je pristao na to da mu pomogne i uzeo je pištolj. U nedjelju 07.08., Vukušić mu je vratio pištolj, nakon što je Vukušić u stan svjedokinje Rörig is njime se dogovorio.

Na pitanje, zašto je Vukušića nepravедno opteretio pred policijom, odgovorio je Šišnjak, da ga je policija prevarila. Službenik koji ga je ispitivao, glavni kriminalistički komesar Keckel, rekao mu je, da je Vukušić policiji otkrio skrovište u kojem se nalazi pištolj. Tako da daljnje poricanje nema smisla. Zbog toga je on priznao čin, ali je Vukušića nepravедno optužio kao suučesnika. Tek u februaru 1984 saznao je od svog odvjetnika, da nije prevaren od Vukušića nego od Matkovića. Ne može objasniti zašto nije odmah ispravio svoje pogrešne podatke, nego tek sada.

Čin je počinio iz straha. Za sebe se nije bojao nego je strahovao pred represalijama protiv svoje familije, ako odbije izvođenje čina.

2. Vukušić je u glavnoj raspravi poricao svako sudjelovanje. On je navodno došao kao prijatelj u Njemačku, da bi ovdje našao slobodu koje u njegovoj domovini nema. Njegova religiozna i moralna uvjerenja zabranjuju mu svaku upotrebu nasilja. Ali Vukušić je, u glavnoj raspravi saslušan poslije Šišnjaka, rekao da je od Šišnjaka, s kojim malo kontaktira, uzeo 05.08.1983 pištolj i predao ga ponovno 07.08. između 12.00 i 13.00 sati u "Binding-Stube". Kada se 05.08. navečer vratio u München našao je listić kojeg je Šišnjak ostavio u "Binding-Stube". Pošto ga je interesiralo što Šišnjak hoće od njega odvezao se odmah u stan svjedokinje Rörig. Najprije nije shvatio što Šišnjak hoće od njega, ali se onda ipak upustio u to. U stvari je odmah slijedeći dan htio Šišnjaku vratiti pištolj, ali do toga je došlo tek 07.08. u "Binding-Stube". Na pitanje, zašto to nije već rekao policiji - Vukušić je odlučno poricao da je te noći 05. na 06.08.1980 bio u stanu svjedokinje Rörig i spomenuo za to vrijeme i za podne 07.08. svjedoka alibija (Ivan Miletić) - odgovorio je da je poricao svaki kontakt s pištoljem tako da ne bi bio umiješan u tu stvar i da ne bi bio sumljiv.

7625

Priznanje dokaza:

Zaključci, koje je porotni sud donio u vezi čina i njegove pret-hodne priče, zasnivaju se uglavnom na podacima koje je Šišnjak dao 16.08.1983 pri ispitivanju kod kriminalističke policije. Ta izjava je uvedena u glavnu raspravu kroz vjerodostojnu izjavu glavnog kriminalističkog komesara Keckel, koji je prema iskustvu porotnog suda posebno savjestan službenik. Porotni sud je siguran, da su te izjave ispravne, pogotovo da sudjelovanje Vukušića od-govarajuće opisuju. To je još potrebno razraditi.

1. Čin Šišnjaka je očevidan, ne samo kroz njegove policijske iz-jave, nego na isti način i kroz nepromijenjeno ponovno priz-nanje u glavnoj raspravi. U ispravnost tog priznanja nije tre-balo sumjati - u pogledu na sudjelovanje Šišnjaka. Nije bilo suprotnosti između ostalih rezultata dokaza i iznešenog opisa Šišnjaka, kojeg je dao hladnim izlaganjem predmeta, precizno i bez primjetljivog kajanja ili drugih osjećaja.

Prema mišljenju porotnog suda nije vjerojatno da je Šišnjak dje-lovao iz straha za svoju obitelj. To je potpuno nevjerojatno već zbog toga što je Šišnjak sam rekao da je sa svojim očuhom i bra-tom u lošim odnosima, a da prema majci ima hladan odnos. Već zbog toga teško je vjerojatno da se Šišnjak iz straha za svoju obitelj odlučio na delikt ubojstva sa svim rizikama za njega samog. K' tome dolazi, da Šišnjak nije tvrdio da mu netko prijeti repres-a-lijama u slučaju da bi on odbio naredbu. Također nije svjedokinji Rörig spomenuo takve otvorene ili skrivene prijetnje i ako je njoj već vjerovao toliko da joj je priznao svoj čin. Nevjerojatno bi svakako bilo, što je Šišnjak, da je djelovao iz straha, prešutio pri policijskom ispitivanju tu rasterećujuću okolnost. Nakon re-zultata dokaza porotni sud je uvjeren da je Šišnjak svoju žrtvu ubio bez pravog motiva, uglavnom da bi Vukušiću učinio uslugu, pri tome se lako odlučio za čin, pošto se kod njegove žrtve ra-dilo o doučniku UDBA. Leži na ruci da Šišnjak ne voli agente sis-tema, iz kojeg je on tek prije nekoliko mjeseci pobjegao. Pret-postavlja se na osnovu prijateljstva između Vukušića i Šišnjaka

7606

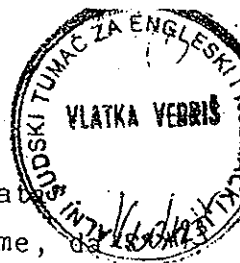

da je Šišnjak naredbu izvršio iz simpatije, možda zbog toga što mu je Vukušić našao posao soboslikara u "Binding-Stube", pa se ovaj htio odužiti. Mjerodavan uzrok za to što se Šišnjak odlučio za čin bila je činjenica da iskreno ne mari za tuda pravna dobra. To se vidi iz lakoće, s kojom se odlučio na krivična djela na putovanju ka Kerkezu (krada automobila, tankiranje bez plaćanja, provala u dom društva, krade bicikala), a tek je 4 tjedna prije toga bio otpušten iz istražnog zatvora zbog krada drugih osobnih automobila i iz njegovog potpuno bez emocija iznešenog opisa čina u glavnoj raspravi. Ako je Šišnjak uopće izrazio žaljenje onda prema vlastitoj situaciji a ne prema svojoj žrtvi. Taj opis događaja u "Zum-Zum"-u isključuje sumnju oko toga da je Šišnjak planirano iskoristio neznanje Tatara i situaciju Tatara, što nije mogao pobjeći ili se braniti, kod namjere ubojstva, kada je pucao.

2. Optuženi Vukušić je, kako spomenuto, priveden na osnovu policijskog priznanja Šišnjaka. Porotni sud je uvjeren da je opis kod kriminalističke policije, što se odnosi na sudjelovanje Vukušića, točan i da je od Šišnjaka dana predodžba u glavnoj raspravi netočna i služila je očito samo tome, Vukušića izbaviti iz situacije, pošto on sam više ništa nije mogao dobiti.

Već sama usporedba obe verzije izjave bez dodatnih dokaza prikazuje da je ona, koja je data pred policijom, potpunija i vjerojatnija nego ona u glavnoj raspravi i tako se njoj pridodaje više vjerovanja. Teško je vjerovati, da je Šišnjak osobi, koja mu je do tada bila nepoznata, ispričao nakon kratkog vremena detaljno svoj odnos prema Kerkezu i opisao svoju posjetu tamo i da je taj nepoznati, bez boljeg poznavanja Šišnjakove političke orijentacije, pitao Šišnjaka da li bi bio spreman sudjelovati u ubojstvu Kerkeza. Takav razgovor bi bio vjerojatan između osoba koje se poznaju i imaju povjerenja jedna u drugu, kao između Vukušića i Šišnjaka, bez obzira na relativno kratko vrijeme njihovog poznavanja. Šišnjak je sam rekao da su se on i Vukušić brzo zblížili. To je rezultat toga što je on Vukušiću pomagao pri prevodenju pisama sredinom jula 1983, a ovaj je njemu našao posao u "Binding-Stube". Svjedok Matković je također rekao da su se Šišnjak i Vuku-

7627

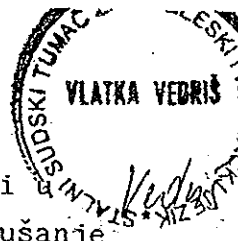
šić mnogo družili i da su se prikazivali kao "veliki Hrvati". Pod upitnikom je i objašnjenje, koje je dao Šišnjak o tome, da ga je Vukušić potražio u noći od 05. na 06.08.1983 u stanu svjedokinje Rörig. Da je Šišnjak stvarno strahovao pred pojavljivanjem policije i htio sakriti pištolj, onda bi se za to sigurno našlo drugih rješenja, nego s pištoljem čekati u stanu svjedokinje Rörig da se Vukušić pojavi, pošto Šišnjak, kao što je rekao u glavnoj raspravi, nije mogao znati dali će ovaj biti voljan da uzme pištolj. Šišnjak je sam naveo, u glavnoj raspravi, da je pretpostavljao da čovjek, koji bi ga mogao prijaviti zna za njegovo mjesto boravka kod svjedokinje Rörig. Ako je tome tako, onda nije jasno, zašto je Šišnjak s pištoljem ostao cijelo večer u tom stanu, pošto je morao računati s pojavljivanjem policije. Ovakve nejasne stvari se ne nalaze u policijskoj verziji. Ovdje nije bilo rečeno, da se Šišnjak boji pojavljivanja policije. Noćni sastanak između njega i Vukušića je kao neposredna informacija nalogodavca putem počinioca, koji hoće vratiti oružje, izvediva i ima smisla. Očito je, da je Šišnjak u glavnoj raspravi spomenuo sastanak u noći od 05. na 06.08.1983 samo zato, što je to moglo biti dokazano od svjedokinje Rörig i on bi morao za taj sastanak dati objašnjenje:

Osim načela različitih izjava Šišnjaka, daljnje indicije govore o tome da je priznanje Šišnjaka pred policijom bilo točno:

Svjedokinji Rörig je Šišnjak već prije čina i poslije čina spomenuo Vukušića kao nalogodavca ubojstva i nabavljača oružja. To je proizašlo sa sigurnošću iz ispitivanja svjedokinje Rörig. Svjedokinja je porotnom sudu djelovala veoma pouzdano. Ona se trudila stvari opisati koliko je moguće točno i nije uljepšavala svoju nesretnu ulogu. Nejasno je, zašto bi Šišnjak toj svjedokinji spomenuo Vukušića kao nalogodavca, ako tome nije tako.

Svjedoku Miler je Šišnjak nekoliko sati nakon čina rekao da je pištolj i nalog za ubojstvo čovjeka u Karlsruhe dobio od Vukušića. To je izjavio svjedok Miler kod svog ispitivanja od strane kriminalističke policije 09.11.0983, čiji je sadržaj ušao u vjerodostojnu svjedodžbu kriminalističkog službenika Helbach u glavnu

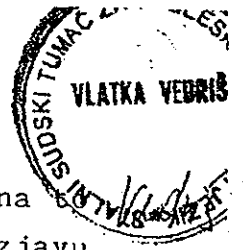
7628

raspravu. Kod ocjenjivanja podataka, koji su posredno ušli glavnu raspravu kroz ispitivanja službenika Helbach (saslušanje 09.11.83) i Britz (saslušanje 10.08.83), tog nedostižnog svjedoka, porotni sud je bio osobito skeptičan i povučen, pošto je nedostajao neposredan lični utisak. Isto tako porotni sud smatra na osnovu predočenih podataka, da su izjave Milera, date 10.08.83 i 09.11.83 u biti istinite: Ti podaci se slažu s rezultatima prihvaćenih dokaza, naravno, ne uzimajući u obzir upuštanja optuženih u glavnoj raspravi u odnosu na učešće Vukušića. Isto kao Matković u glavnoj raspravi, Miler u policijskom saslušanju od 09.11.83 navodi nalog Vukušića i njegovu provedbu za pojačanje vlakova u Mannheimu. Složno s podacima Šišnjaka, svjedok izvještava o zajedničkom putovanju u Bietigheim-Bissingen i u Aurich k svjedoku Kerkezu krajem jula 1983. Kao i svjedoci Matković i Tolić opisuju - u svom saslušanju od 09.08.83 i od 10.08.83 - sastanak sa Šišnjakom, večer 07.08. kod kioska na čošku Wolfartsweierer Strasse/Schlachthausstrasse u Karlsruhe. Ti primjeri prikazuju izjavu Milera u bitnim provjerljivim točkama kao ispravnu. Za istinitost policijskih podataka Milera od 10.08.83 i 09.11.83 govori visoka mjera konstance, koja se može ustanoviti usporedbom objh izjava. Osim toga, nije vidljivo, koji motiv bi mogao imati Miler, da bi u toj stvari dao netočne podatke. To, što Miler u svojoj izjavi pred kriminalističkim službenikom Britz (09.08.), koja je također ušla u glavnu raspravu, nije spomenuo sudjelovanje Vukušića, objasnio je Miler pri saslušanju 10.08.83 dovoljno jasno: Vukušić je 09.08.83 još bio na slobodi, a Miler se je njega bojao. Porotni sud je pogotovo povjerovao u izjavu Milera od 09.11.83, Šišnjak mu je pričao da je dobio pištolj i nalog za ubojstvo čovjeka u Karlsruhe (tj. Tatara) od Vukušića. Već u saslušanju od 10.08.83 Miler je rekao, Šišnjak mu je pričao kako je pištolj dobio od Vukušića. To se slaže s prije navedenom izjavom svjedokinje Rörig da je Šišnjak njoj spomenuo Vukušića kao nalogodavca i nabavljača oružja.

Dalnja indicija za ispravnost policijske izjave Šišnjaka i tako za sudjelovanje Vukušića je izjava Milera kriminalističkom službeniku Helbachu 09.11.83. Miler je rekao da je Vukušiću pričao o zajedničkoj vožnji sa Šišnjakom i o posjeti Kerkezu, i da je

7623

ovaj blagajnik u jednom jugoslavenskom klubu. Vukušić je na
objasnio kako je Kerkeza potrebno ubiti. Komora je i tu izjavu
kriminalističkog službenika Helbach prihvatila kao istinitu.
Izjava se slaže sa tadašnjim izjavama Šišnjaka, što govori o is-
tinitosti njegovih kao i Milerovih tadašnjih izjava: Šišnjak je
16.08.83 pred kriminalističkom službenikom Keckel izjavio, Vuku-
šić ga je 30.07. pitao za Kerkeza i objasnio da ga je potrebno
ubiti iz osвете za ubojstvo u Münchenu. Na to je on Vukušića pi-
tao, od kuda on poznaje Kerkeza. Vukušić je objasnio da mu je
Miler dao informacije o Kerkezu. Izjava Milera djeluje vjero-
jatna i ispravna i zbog te okolnosti, da je Miler bio u kontaktu
s Vukušićem u domu azilanata, tako je vjerovatno da je pričao
o zajedničkom izletu sa Šišnjakom. To uvjerenje porotnog suda o
ispravnosti izjave Milera se pojačava time, što je Šišnjak 07.11.83
svjedoku Helbachu, koji je to vjerodostojno ponovio, objasnio da
je Milera sreo krajem oktobra u zatvoru Karlsruhe. Miler mu je
rekao, Vukušić je njemu, Mileru, rekao neka ubije Kerkeza. I ta
izjava zaokružuje cjelinu absolutnog podudaranja između podataka
Šišnjaka i Milera. Time je dokazano da misao o ubojstvu Kerkeca
potiče od Vukušića.

Porotni sud je također smatrao važno, za procjenu optuženog Vu-
kušića, uzeti u obzir činjenicu da je on jednom, i to početkom
jula 1983, dao nalog za krivično djelo: dao je svjedocima Mat-
ković i Miler nalog, da u Mannheimu izliju smrdljivu tekućinu u
dva vlaka u kojima "gastarbeiteri" putuju u Jugoslaviju. To je
vjerovatno zbog toga, što je Matković rekao, kako je Vukušić
nabavio smrdljivu tekućinu koja je trebala biti prolivena u
vlak.

Da je policijska izjava Šišnjaka točna vidljivo je iz činjenice
da on tada nije imao razloga, Vukušića nepravедno opteretiti na
tako težak način. Objašnjenje Šišnjaka u glavnoj raspravi da je
djelovao iz osвете prema Vukušiću, zato što je ovaj izdao policiji
skrovište pištolja, nije točno i to je dokazano. Svjedok Keckel,
kojem Šišnjak pripisuje te lažne informacije, vjerodostojno je
rekao da nije ništa tome slično rekao Šišnjaku. On je Šišnjaku
samo predočio izjave Milera i Matkovića. Šišnjak je vidio da

daljnje poricanje nema smisla i tako se odlučio na priznanje. Izjava Keckela, kojem porotni sud ionako vjeruje, vjerojatna je i zbog toga što je Šišnjak znao da Vukušić uopće ne žna za skrovište pištolja. Da je kriminalistički službenik Šišnjaku tvrdio kako je Vukušić otkrio skrovište pištolja, Šišnjak bi domah prepoznao zamku. Šišnjak također nije mogao objasniti, zašto Vukušiću nije rekao za navodno nepravedno opterećujuće podatke. Ako slijedimo Šišnjakov prikaz, onda je on u februaru 1984 već znao da ga nije Vukušić nego Matković izdao. Dokazano je također da je tvrdnja Šišnjaka, da je tek od svog branioca, odvjetnika Wild, saznao za to da ga nije Vukušić nego Matković izdao policiji, pogrešna. Već svjedok Keckel je optuženom Šišnjaku utoliko objasnio situaciju. Svjedok Helbach je kod saslušanja optuženog u novembru 1983 ustanovio, da je Šišnjak znao, da je za njegovo hapšenje zaslužan Matković.

Branilac optuženog Vukušića, odvjetnik Hauser, je pokušao objasniti izjavu Šišnjaka time, Šišnjak je netočno naveo učesnika Vukušića u vremenskom periodu prije svog hapšenja da bi ugled Vukušića podigao u krugovima Hrvata i time Vukušiću pomogao. Kasnije, pred policijom, je naveo Vukušića kao suradnika da bi time pokrio jednu drugu osobu. Tim špekulacijama branilaca se porotni sud nije htio priključiti, kao niti upuštanju samog Šišnjaka. Netočne su već zbog toga što je Šišnjak dao drugo objašnjenje za svoje ponašanje. I time se ne može objasniti, zašto bi Šišnjak svjedokinji Rörig, koja se ne kreće u hrvatskim krugovima i tamo nema nikakvog utjecaja, nepravedno Vukušića spomenuo kao počinitelja. U ostalom bi neki drugi učesnik mogao biti izostavljen od Šišnjaka, da je Šišnjak od početka šutio o svojim nalogodavcima ili da je poricao postojanje drugih suradnika. Iz pokušaja objašnjenja branilaca je nejasno, zašto je Šišnjak čekao do glavne rasprave da bi rasterećio Vukušića. Da je Šišnjak spominjanjem Vukušića njemu htio stovriti ugled kod Hrvata, onda bi već kod policijskog saslušanja bilo krajnje vrijeme, da se ispravi, kako bi sprečio katastrofu za Vukušića.

Te činjenice u cjelini potvrđuju uvjerenje porotnog suda, da je Šišnjak kod policijskog saslušanja 16.08.83 rekao istinu.

7631

i da je Vukušić na opisani i od porotnog suda ustanovljeni način bio sudionik čina.

Uvjerenje porotnog suda o ispravnosti podataka Šišnjaka, koje je dao pri saslušanju kod kriminalističke policije, ne može se opovrgnuti izjavama svjedoka koje je Vukušić naveo da bi dokazao kako 07.08.83 nije napuštao "Binding-Stube" poslije 18.00 sati i tako nije mogao to večer biti u "Zum-Zum"-u. Porotni sud je sve te svjedoke pozvao i saslušao, ali dokaz alibija, kojeg je Vukušić time željeo dati, nije uspio.

Uz iznimku svjedokinja Newman i Lipke su svi ti svjedoci Hrvati, djelomice čak članovi organizacije emigranata "Ujedinjeni Hrvati Evrope", to su osobe koje optuženog Vukušića poznaju već dugo i bliski su mu zbog politički istog mišljenja, tako da se pretpostavlja da sudbina Vukušića svjedocima nije svejedna. Potpuno bezvrijedne su bile izjave svjedokinje Lipke i svjedoka Grga Miletić, koji se nisu sjećali 07.08.83, isto tako kao svjedoka Stanko Vučemilo, koji je za to vrijeme bio u Španjolskoj na godišnjem odmoru.

Gostioničar "Binding-Stube", svjedok Sivrić, najprije je tvrdio da je Vukušić cijelo večer bio u lokalu, zatim je, na osnovu policijske izjave, Vukušić je tokom popodneva nekoliko puta napustio lokal, bio nesiguran i rekao: "moja izjava se ne treba shvatiti tako ozbiljno". Osim toga je rekao da je dosta vremena proveo u kuhinji pomagajući kod pripreme različitih jela. Ivan Miletić i Alenko Šešelj također nisu djelovali uvjerljivo porotnom sudu. Oni su se htjeli previše precizno sjećati detalja 07.08.83. Protiv istinistosti Ivana Miletić govori činjenica da je bliski prijatelj Vukušića koji je često prenoćio kod njega i činjenica da je već kod policijskog saslušanja 10.08.83 pobrkao stvari i najprije mislio da je Vukušić te večeri otišao zajedno s njime kući. Tek kada je policijski službenik Buch vjerodostojno opisao kako je Vukušić sam tvrdio da je te noći prespavao kod Šešelja, ovaj je ispravio svoju izjavu i objasnio kako je Vukušić one noći prije i poslije toga spavao kod njega. Kada se uzme u obzir nepouzdanost pamćenje svjedoka, porotni sud ne može vjerovati da Vukušić te poslije podne nije napuštao lokal poslije

18.00 sati do otprilike 1.00 sat. Svjedok također nije mogao objasniti, kako je moguće da je on, s jedne strane - kako je tvrdio - mogao stalno promatrati Vukušića, koji je bio za drugim stolom, i istovremeno - i to je tvrdio - se mogao koncentrirati na svoju igru kartama. Isto takvo kolebanje je sprečilo porotni sud da vjeruje svjedokinji Newman, koja je također tvrdila kako je Vukušića 07.08. cijeli dan vidala u "Binding-Stube". Svjedokinja nije mogla vjerodostojno objasniti zašto se baš toka događaja 07.08.83 tako dobro sjeća, pa je izjava dosta nevjerovatna, osim toga je tvrdila da je Vukušić bio za stolom iza nje i igrao nepoznatu igru kartama, dok je ona sama igrala Rommé, s druge strane je Vukušića tako dobro vidjela da bi mogla sa sigurnošću reći kako on nije napuštao lokal. Porotni sud pretpostavlja da se svjedokinja dogovorila s drugima o izjavi, što se vidi već iz toga, kako je ona sama objasnila, da je nakon primitka poziva za svjedočenje u glavnoj raspravi otišla u "Binding-Stube" i tamo s gore navedenom osobom Ivan Miletić razgovarala o procesu.

Nije za vjerovati, kako odmah pretpostavljeno, svjedoku Alenku Šešelju, koji je kao i Ivan Miletić prijatelj Vukušića. Šešelj je na saslušanje pristupio arogantno i rekao kako je zadovoljan smrću Tatara, jedne "jugoslavenske prljave svinje", koja je "dva metra duboko" dobro spremljena i za koju u prenesenom smislu vrijedi poslovice "samo mrtav indijanac je dobar indijanac". I kod tog svjedoka se konstatiralo da je nagla želja za svjedočenjem nevjerovatna, on je odmah na početku izjave htio tvrditi kako Vukušić 07.08.83 nije napuštao "Binding-Stube".

Tako se zaletio i svjedok Sunko, koji nije mogao objasniti zašto se - prije to nije bio pitan - tako dobro sjeća događaja 07.08.83, ali je tvrdio da se sjeća gdje je tko sjedio za stolom, za kojim se on cijelo večer kartao zajedno s Vukušićem, Anđelkom, Vučemilom i Šešeljom. Csim toga je svjedok Zovko, također hrvatski izbjeglica, dao drugačiji redoslijed igrača. Taj svjedok koji je iznenadno bio pozvan iz gledališta i nije imao vremena da se s ostalima dogovori, tvrdio je da se on kartao s Vukušićem, Starčevićem i Sunkom. Anđelko Vučemilo, isto kao i Starčević nesiguran pri vremenskim podacima, rekao je suprotno Sunku da je on najduže do

7633

19.30 sati bio u lokalu. Kao i Starčević on je tvrdio da je zato tako dobro sjeća večeri 07.08.83 što je baš to veče u ovom procesu bitno. Zbog nejednakosti, mnogobrojnih nesigurnosti i od svih predobro artikulirane izjave da je Vukušić cijelo veče bio u lokalu, podaci svjedoka Zvonko, Starčević, Anđelko Vučemilo i Sunko nisu vjerojatni.

Okolnost da nitko od gostiju koji su bili pozvani kao svjedoci iz lokala "Zum-Zum" nije prepoznao Vukušića ne znači da je Vukušićeva tvrdnja, da te večeri nije bio u "Zum-Zum"-u, točna. Treba uzeti u obzir da se Vukušić, prema policijskim izjavama Šišnjaka, samo kratkovrijeme zadržavao u "Zum-Zum"-u i da je to veoma posjećen lokal u kojem se navečer nalaze mnogi gosti koji dolaze i odlaze tako da se ne obraća pažnja na pojedine osobe. To se vidi i iz činjenice, da nitko od svjedoka iz "Zum-Zum"-a nije prepoznao optuženog Šišnjaka i ako je ovaj bez sumnje mnogo duže bio u lokalu nego Vukušić.

Pobuda za djelovanje Vukušića je bila osveta za ubojstvo Hrvata Đurekovića u Münchenu. Vukušić je Šišnjaku naložio da ubije Kerkeza da bi se osvetio za ubojstvo Đurekovića. Porotni sud je uvjeren, da je taj motiv također postojao kod Vukušića kada je pripremio ubojstvo Tatara i to sa Šišnjakom izveo. Tatar je bio, kako kažu Hrvati u Karlsruhe, doušnik jugoslavenske tajne službe, znači član organizacije kojoj se pripisuje ubojstvo Đurekovića. Pošto nema drugih razloga, porotni sud je uvjeren, da je Vukušić Tatara odabrao kao žrtvu za svoju osvetu nakon što atentat na Kerkeza zbog njegove odsutnosti (godišnji odmor) nije uspio. Za to govori kratko vremensko razdoblje između slijeda tih dvaju atentata.

Prema dokazu, Šišnjak za vrijeme čina nije bio pod značajnim utjecajem alkohola. U glavnoj raspravi Šišnjak je rekao da je u toku prijepodneva 07.08.83 popio 3 pive à 0,4 l, oko podneva 1 pivo i oko 18.00 sati 1 pivo u "Binding-Stube". Kratko prije čina je u "Zum-Zum"-u popio 1 pivo à 0,4 l, u lokalu u Adlerstrasse jednu bocu à 0,5 l i u "Zum-Zum"-u još jedno pivo à 0,4 l. Tim podacima Šišnjaka porotni sud nije vjerovao. Oni su očito pretjerani u nadi da se priznaje umanjena sposobnost krivnje, To se vidi, za

7634

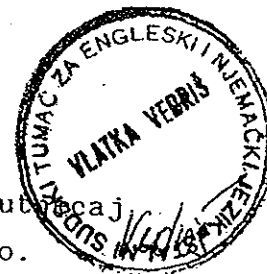

uvjerenje porotnog suda, iz toga što je Šišnjak policiji mnogo manje količine pića: prije podne 1 pivo, u "Binding-Štuba" oko 18.00 sati 1 pivo i kratko prije čina još 3 piva u "Zum-Zum"-u i u lokalu u Adlerstrasse. Porotni sud je uvjeren u to da su ti podaci koje je Šišnjak dao samo nekoliko dana nakon čina točni. I onda, kada se slijedi podacima Šišnjaka u glavnoj raspravi, ne vidi se koncentracija alkohola u krvi, koja bi zahtijevala umanjenu sposobnost krivnje. Sudski medicinski savjetnik dr. Barz, na čijem vjerodostojnom izvještaju se zasnivaju zaključci porotnog suda za uzrok smrti Tatara, izračunao je da je koncentracija alkohola u krvi Šišnjaka za vrijeme čina oko 20.00 sati mogla iznositi najviše 1,8 %. Kod toga je savjetnik postavio odgovarajuća vremena i vrijednosti za Šišnjaka. Pošao je od toga da je početak razgradivanja alkohola bio tek u 12.00 sati sa najmanjom vrijednosti razgradivanja od 0,1 % na sat i deficitu resorpcije od samo 10 %. Polazeći od podataka Šišnjaka savjetnik je izračunao za vrijeme oko 18.00 sati - kad se Šišnjak odlučio za čin - prema istoj metodi vrijednost od ca. 1,2 %.

Porotni sud je pošao od te koncentracije alkohola u krvi i zaključio da je to najviša koja proizlazi, ako se razmotre podaci Šišnjaka kod policijskog saslušanja. Prema tome se može izračunati, kako je sudski medicinski savjetnik dr. Barz vjerodostojno objasnio, da je prema gore navedenim vremenima i vrijednostima za vrijeme čina koncentracija alkohola u krvi iznosila maksimalno 1,2 %.

Zaključak, da su optuženi za vrijeme čina bili bez ograničenja sposobni za krivično djelo, zasniva se na izvještaju psihijatrijskog savjetnika dr. Sass, što je porotni sud uredno ispitaio. Savjetnik je rekao, da se kod Vukušića na istraživanju nisu mogle ustanoviti nekakve bolesti u neurološko psihijatrijskom pogledu. Kod Vukušića se radi o nadprosječno inteligentnom mladom čovjeku, samouvjerenom, sa čvrstim političkim predodžbama o potiskivanju Hrvatskog naroda i njegove katoličke vjere.] Duboko poremećenje uma za vrijeme čina nije prema vrsti postojećeg delikta moglo postojati, jer je za planiranje, pripremu i izvedbu čina bio potreban

7635

dulji vremenski period. Nema činjenica za relevantan utjecaj alkohola, što je zbog potrebnog vremena već nevjerojatno.

Savjetnik je dalje rekao da se Šišnjak nije dao pregledati. Povodom stručnog mišljenja je dva puta došlo do razgovora između optuženog i savjetnika. Na osnovu njih i promatranja optuženog za vrijeme glavne rasprave, kao i rezultata dokaza došlo se do zaključka da i kod Šišnjaka za vrijeme čina nije bilo umanjene sposobnosti za sposobnost krivičnog djela. Kod Šišnjaka se također radi o natprosječno inteligentnom sposobnom, u psihijatrijskom pogledu potpuno neprimjetnom, mladom čovjeku. Saslušanje majke optuženog i njegovog očuha nije pokazalo nekakva relevantna oboljenja ili smetnje koje bi mogle biti posljedica ranijih saobraćajnih nesreća. Za vrijeme čina nije bilo teškog poremećaja ličnosti. To se vidi iz toga da Šišnjak nema praznog prostora u sjećanju na čin i da je imao potrebnu snagu za uspjeh tog čina. I Šišnjak je prije čina pio alkohol. Ali to u takvoj mjeri, koja za pitanje sposobnosti krivnje, nema djelovanja. Karakteristična obilježja ličnosti za Šišnjaka su određena potreba za prizanjem i očevitna zavodljivost prema situaciji.

U zaključnom izlaganju branilac optuženog Vukušića pomoćno izvodi činjenicu za dokaz, da je njegov ^{štitenik} ~~mandant~~ vjernik katoličke crkve. Da zbog toga niske pobude nisu mogle doći u obzir. Porotni sud nije dalje razmotrio taj zahtjev za dokazom, jer tu činjenicu, da je Vukušić prakticirajući vjerni katolik, smatra dokazanom. Ali zaključak branilaca, da zbog toga nije mogao djelovati iz niskih pobuda, porotni sud ne prihvaća. Nije potrebno daljnje objašnjenje da i katolici djeluju protiv zakona svoje religije i da se kao i svi drugi ljudi, protiv božjih zakona, daju voditi moralno niksim pobudama.

Pravno priznanje:

Zaključci porotnog suda konstatiraju, da su optuženi krivi za zajedničko ubojstvo. Podmuklo i iz niskih pobuda su zajedno ubili Yussufa Tatar.

1. Šišnjak je s leda u toaleti gostionice "Zum-Zum" iz krajevnog udaljenosti ubio Tatara, koji je tamo htio vršiti nuždu. Očito je da se Tatar nije mogao braniti. Šišnjak je bespomoćnu situaciju Tatara svjesno iskoristio za svoj čin. On je čin počinio u trenutku kada je vidio da je prilika, izvesti ga neprimjetno, osobito povoljna, nakon što je ustanovio da nema nikoga u blizini.

Šišnjak je također djelovao iz niskih pobuda. Porotni sud je uvjeren u to da je Šišnjak ubio Tatara kako bi Vukušiću učinio uslugu i zato što on sam osjeća odbojnost prema žrtvi, koja je prema Vukušićevoj izjavi agent države i njenih organa koju je on odbacio. Koja od tih pobuda je bila dominantna, porotni sud nije mogao ustanoviti. Pitanje može i dalje stajati, pošto su obe u smislu § 211 StGB niske. Tko je voljan da iz usluge ili iz političkog razloga ubije čovjeka, još k tome kao ovdje nepoznatog, i da provede to ubojstvo, taj djeluje bez razumljivog povoda. On pokazuje na najnižem stupnju morala stojeću ravnodušnost prema životu, najvećem pravnom dobru, drugih.

2. Vukušić je isto kao Šišnjak počinioc ubojstva Tatara, ne "samo" pokretač. Već njegova izjava Šišnjaku u podne 05.08. "mi" moramo ubiti jugoslavenskog doušnika, upućuje na njegovu vlastitu želju za tim činom. Osim toga Vukušić je u tako velikoj mjeri bio zainteresiran za čin da nema dvojbe u vezi njegove želje za činom i on taj čin mora pripisati sebi. On je odredio mjesto i vrijeme čina, nabavio je pištolj i prigušivač i time odredio vrstu i način izvedbe čina. Vukušić je Šišnjaku opisao izgled Tatara i lokal u kojem se ovaj redovito kretao, a i sam se je pojavio kratko prije čina na mjesto čina, da bi bio siguran u to, Šišnjak će ubiti "pravog" čovjeka. Ti teški doprinosi činu prelaze daleko preko uloge pokretača. Vukušić se nije ograničio na to da samo izazove odluku za ubojstvom kod Šišnjaka, pa da ovaj sam planira i izvede to ubojstvo. Sam Vukušić je organizator čina i ako taj čin ima, kao što porotni sud vjeruje, mnoge daljnje suradnike (nabavljač novca, pištolja, municije) u krugovima izbjeglih Hrvata u Karlsruhe. Činu Vukušića ne suprotstavlja se da on sam nije bio prisutan kod izvedbe čina. On je napustio mjesto događaja, nakon što je njegov doprinos činu bio završen i kada je Šišnjak trebao obaviti svoj zadatak.

Vukušić mora sebi pripisati podmukli način Šišnjaka. "Podmuklost" u smislu § 211 StGB nije "posebno lično obilježje" u smislu § 28 StGB, nego obilježje ubojstva odnosno na čin (Dreher/Tröndle, StGB, 41. izdanje, § 211 Rdn. 4 m.w.N.). Prema tome nije bitno da li je sam Vukušić obistinio obilježje podmuklosti. Dovoljno je da je podmukli način djelovanja Šišnjaka obuhvaćen od predodžbe i želje Vukušića i da se ne pretstavlja kao tzv. eksces suradnika. Vukušiću je bilo u interesu da se čin izvede sigurno, neprimjetno i bez otkrića počinioca. Bilo mu je jasno da se to najbolje može izvesti ako žrtva ne vidi svog napadača, tako da se ne može braniti, ili ako atentat ne bi uspio, prepoznati ga, pa opisati i identificirati. Podmuklo djelovanje Šišnjaka, koje je inače tipično za politički motivirane atentate, bilo je od Vukušića u cijelom opsegu odobravano.

I Vukušić je djelovao iz niskih pobuda. Željeo je smrt Tataru kao osvetu za ubojstvo svog istomišljenika Đurekovića. Tatar, koji je bio doušnik njemačke policije, a također jugoslavenske tajne službe, činio mu se kao odgovarajuća žrtva, zato što je za njega mislio da je jedan od onih koji se bore protiv Hrvata. Ali pri tome je bio svjestan toga da Tatar, prema vlastitoj procjeni Vukušića "mali neopasni doušnik" nema veze s događajem u Münchenu. Ubojstvo čovjeka koji nije sudjelovao, nego zbog njegove političke usmjerenosti ubiti ga iz osvete koja se odnosi na njegovu daleku organizaciju, je na najnižoj točki morala.]

Šišnjaka i Vukušića je tako trebalo kazniti kao ubojice. I jedan i drugi su bili bez ograničenja odgovorni za svoj čin. Bilo ih je zbog toga potrebno opteretiti zakonom predviđenom

doživotnom zatvorskom kaznom.

Samo ta kazna predstavlja odgovarajuće kajanje za hladnokrvno i lukavo izvedeno ubojstvo oba optužena.

VII.

Obračun troškova prema § 466 StPO.

7638

Dr. Baader
Vicepredsjednik
Državnog suda

Schönig
Sudac
Državnog suda

Schubart
Sudac
Državnog suda

Sastavljeno

Službenik isprave kod Državnog suda

(Mendel) Pravn. sl.

93/92

Ja, MIATKA VEDRIŠ, stalni sudski tumač za engleski, i njemački jezik, ovlaštena rješenjem predsjednika Okružnog suda u Pulju broj 4-Su-491/88 od 26. rujna 1988. godine, potvrđujem da je gore navedeni prijevod u potpunosti istovjetan svom izvorniku sastavljenom na njemačkom/engleskom jeziku.

u Zagrebu dana 01.04. 19 92 godine.

